

Notat

Bilag 2: Borgernes perspektiv på midtvejsstatus på Københavns Kommunes handicappolitik 2018-2022

29. oktober 2020

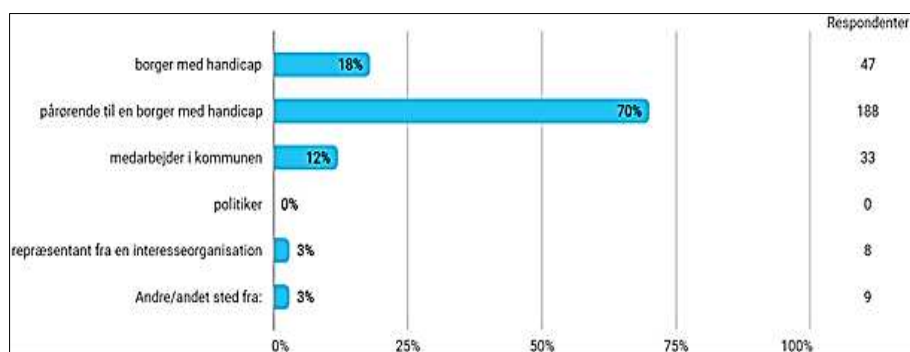
I forbindelse med midtvejsstatus på Københavns Kommunes handicappolitik 2018-2022, gives her en opsamling på borgernes perspektiver på, hvordan det går med implementeringen af handicappolitikken. Den inddragende proces skulle have været afholdt som konference, men er grundet corona-situationen i stedet gennemført skriftligt.

Sagsnummer
2020-0098488

Dokumentnummer
2020-0098488-43

Med afsæt i handicappolitikken og med inddragelse af alle forvaltningerne og Handicaprådet har Socialforvaltningen udarbejdet 12 spørgsmål, som borgere med handicap, pårørende og andre interessenter har kunne besvare i perioden fra den 21. september til den 4. oktober 2020. Spørgsmålene havde følgeskab af syv korte videoer, hvor Københavns borgmestre fortæller om implementeringen af handicappolitikken på de forskellige forvaltningsområder.

Spørgsmålene har været tilgængelige på Handicaprådets hjemmeside. Der blev reklameret for muligheden for at give sin mening tilkende på kk.dk og Handicaprådets facebookside. I alt 267 personer har valgt at gå ind på Handicaprådets hjemmeside og besvare spørgsmålene digitalt. Spørgsmålene er således ikke blevet sendt ud til enkeltpersoner. Respondenterne har selv angivet hvilken af de seks grupper nedenunder, som de tilhører. De fordeler sig således:

70 pct. af respondenterne er pårørende til en borger med handicap, 18 pct. er borgere med handicap, 12 pct. er medarbejdere i kommunen, 3 pct. er repræsentanter for interesseorganisationer og 3 pct., har angivet andre/andet sted fra.

De 12 spørgsmål er ikke en videnskabelig eller repræsentativ undersøgelse, men besvarelserne giver et billede på, hvordan interessenter på handicapområdet anskuer arbejdet med handicappolitikken samt hvilke udfordringer der opleves. Det antages, at de som har svaret på spørgsmålene, har været interesserede i at give deres mening til kende, samt har haft de nødvendige egenskaber til at opsøge og besvare spørgsmålene. Det antages videre, at de som enten er ekstraordinært tilfredse eller ekstraordinært utilfredse, vil have højere tilbøjelighed til at give

Socialpolitik og Udvikling
Bernstorffsgade 17
1577 København V

EAN-nummer
5798009683052

deres mening til kende. Det er primært de personer, der har udtrykt utilfredshed i multiple choice-svarkategorierne, der har benyttet muligheden til at give uddybende kommentarer.

I tillæg til den skriftlige mulighed for at give feedback på handicappolitikken er der givet mulighed for telefonisk at give sit bidrag med. Der er gennemført fem telefoninterviews, dels med borgere med synshandicap, der var udfordret af at besvare spørgsmålene skriftligt og dels med respondenter, der i besvarelse af de 12 spørgsmål har udtrykt ønske om at uddybe deres skriftlige svar mundtligt.

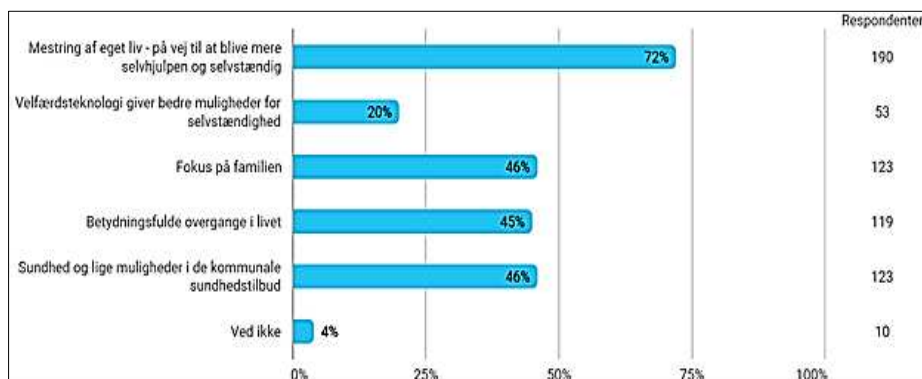
I det følgende illustreres indholdet i besvarelserne af de 12 spørgsmål, herunder de centrale tendenser i de uddybende kommentarer, som respondenterne har haft mulighed for at skrive. Desuden nuanceres besvarelserne med input fra telefoninterviews.

Spørgsmålene er inddelt efter handicappolitikens fire temaer, 'Det gode liv', 'Deltagelse', 'Dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse' samt 'Netværk'.

Tema: Det gode liv

Spørgsmål 1:

Hvad er vigtig for dig under handicappolitikens tema 'Det gode liv'?
(Sæt gerne flere kryds)

Diagrammet viser, at 72 pct. har svaret, at mestring af eget liv er vigtigt. 45-46 pct. har svaret, at fokus på familien, sundhed og lige muligheder i de kommunale sundhedstilbud samt betydningsfulde overgange i livet er vigtigt. Mens 20 pct. har svaret, at velfærdsteknologi er vigtigt.

Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 1:

- Mange af respondenterne efterspørger **flere hænder**. Uanset hvad borgerne mener, at det gode liv indebærer, så er der ikke personale nok til at støtte borgerne til at leve et godt liv. Et eksempel er ønsket om personale nok til at få borgere 'ud af huset'.
- Der er et stort fokus på, at lovgivningen skal overholdes og at rettighederne skal sikres for borgere med handicap. Flere fremhæver at det gode liv, er **at blive behandlet ligeværdigt, og at kunne leve som man vil**, i lighed med borgere uden handicap.
- Mange besvarelser kredser om vigtigheden af et socialt liv og trivsel. Det kommer blandt andet til udtryk ved, at respondenterne efterspørger at 'komme ud af huset'. De ønsker **oplevelser**

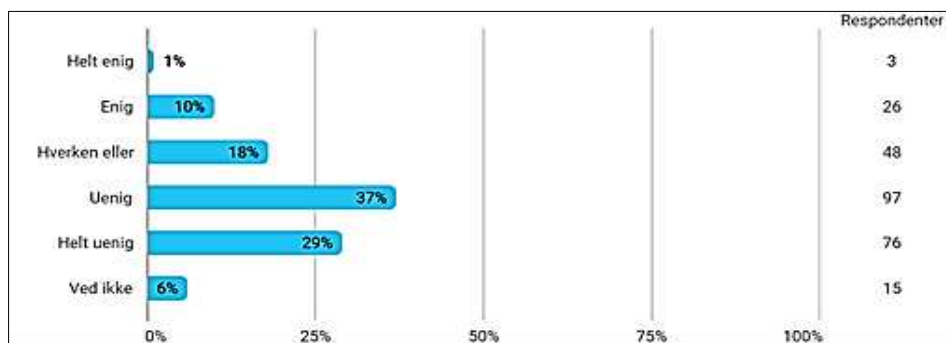
og indhold i livet, fx mulighed for aktiviteter og motion. Mange understreger, at trivsel forudsætter tryghed, omsorg, fællesskab og sociale relationer.

- Flere besvarelser peger på, at **der mangler ressourcer på området.** Der efterspørges midler til bedre sundhed, mere personale og styrket indsats til borgere med psykisk handicap. Der fremhæves også, at der ikke er ressourcer nok til at give borgerne de rette tilbud og de rette tilskud.

Andre emner som nævnes, er behovet for **en tidlig indsats til børn med handicap.** For at få et godt liv skal der være mere fokus på, at børn med handicap får en uddannelse og oplever mestring af eget liv.

Spørgsmål 2:

Hvor enig eller uenig er du i dette udsagn: Borgere med handicap får i Københavns Kommune støtte, så de så vidt muligt kan leve et selvstændigt liv.

Af diagrammet fremgår det, at 11 pct. af respondenterne har svaret 'enig' eller 'meget enig', 66 pct. har svaret 'uenig' eller 'helt uenig' og 18 pct. har svaret 'hverken eller'. 6 pct. har svaret 'ved ikke'.

Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 2:

- Mange fremhæver **nedskæringer på personale** som en udfordring ifm. at leve et selvstændigt liv, da personalet bidrager til at opøve og vedligeholde kompetencer hos borgere på botilbud.
- Ovenstående punkt bliver yderligere italesat af flere kommentarer, som påtaler **manglende finansiering** af handicapområdet som en hindring for målsætningen om øget selvstændighed.
- **Langsom og utilfredsstillende sagsbehandling** nævnes af flere, som en barriere for at få den støtte som er nødvendig for at leve et selvstændigt liv. Herunder nævnes også manglende samarbejde på tværs af forvaltninger ifm. sagsbehandlingen, manglende information om tilbud.

I de uddybende telefoninterviews gives der udtryk for, at borgere med kognitive handicap ikke modtager tilstrækkelig støtte. Det italesættes, at udfordringen er placeret i sagsbehandlingen, hvor der ikke tages højde for borgerens samlede livsforhold. Videre nævnes det, at der mangler pædagogisk personale til at dække behovet for støtte på bosteder.

Spørgsmål 3:

Hvad synes du er et godt liv for en borger med handicap?

Spørgsmålet havde kun mulighed for svar i fritekst. Respondenternes besvarelser drejer sig især om følgende fire emner, der opleves som en forudsætning for at borgere med handicap kan opnå et godt liv.

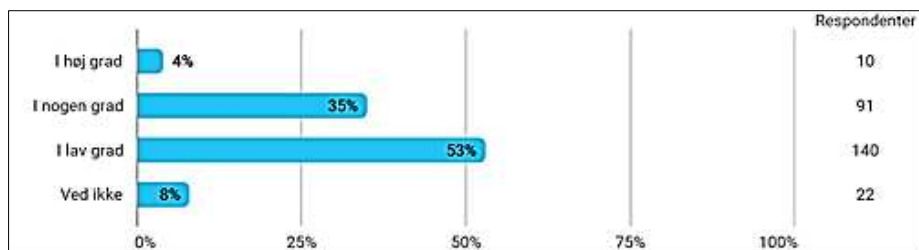
- Mange besvarelser fremhæver **en tilstrækkelig normering** på tilbuddene til borgere med handicap, som en forudsætning for et godt liv. Respondenterne efterspørger fx, at medarbejderne har tid nok til at tage beboerne ud af huset, at der er stabilitet i personalegruppen, at der kan være personale om aftenen og i weekender og at der er tid til mere 1-1-kontakt.
- **Overholdelse af lovgivningen og sikring af rettighederne** til borgere med handicap er et gennemgående emne i beskrivelserne af et godt liv. Der lægges vægt på, at borgere med handicap skal have samme muligheder som borgere uden handicap/leve så tæt på et normalt liv som muligt, at de skal have den støtte og de ydelser de har brug for og ret til, at de skal have et liv med frie valg, samt at "usynlige" handicap skal anerkendes på lige fod med synlige handicap.
- Et godt liv er **"et liv med tryk, omsorg og oplevelser"**, skriver en af respondenterne. Det sammenfatter et emne, som går igen i mange besvarelser. At have venskaber og fællesskaber, der får dig til at betyde noget, et indholdsrigt liv, at være en del af og bidrage til fællesskabet – og ikke blive isoleret, at have et socialt liv også udenfor familien, at komme ud og opleve noget.
- Økonomi nævnes af mange respondenter. **Flere midler til handicapområdet** nævnes som en forudsætning for et godt liv, og respondenterne peger på, at økonomi ikke skal stå i vejen for, at borgere får den hjælp de har brug for. Der efterspørger den nødvendige støtte, fx at der er midler nok til oplevelser. Flere respondenter nævner også, at bekymring for besparelser er ødelæggende for trivsel.

Udover de ovenstående fire emner er der også fokus på **sundhed** og ernæring, **inddragelse** i beslutninger omkring eget liv og at medarbejderne har de **rette kompetencer**.

I de uddybende telefoninterviews efterlyses der hjemmelavet mad på botilbud, som vil medføre bedre appetit og hygge omkring måltiderne. Der efterlyses også flere valgmuligheder for indkøb, da indkøb gennem kommunens aftaler kan være dyrere end tilsvarende indkøb i dagligvarebutikker. Der påtales, at mange borgere med handicap ikke kan varetage egen kost på en sund måde, hvorfor der bør ansættes kostvejledere og opstartes projekter omkring sund kost på bosteder.

Tema: Deltagelse**Spørgsmål 4:**

Bliver man som borger med handicap eller pårørende i Københavns Kommune inddraget i beslutninger, der er vigtige for borgeren? (Her tænker vi f.eks. på beskæftigelse, uddannelse, boligforhold, dagtilbud, hjælpemidler, tilgængelighed osv.)

Af diagrammet fremgår det, at 53 pct. har svaret 'i lav grad' og 35 pct. har svarede 'i nogen grad'. 4 pct. af respondenterne har svaret 'i høj grad' og 8 pct. har svaret 'ved ikke'.

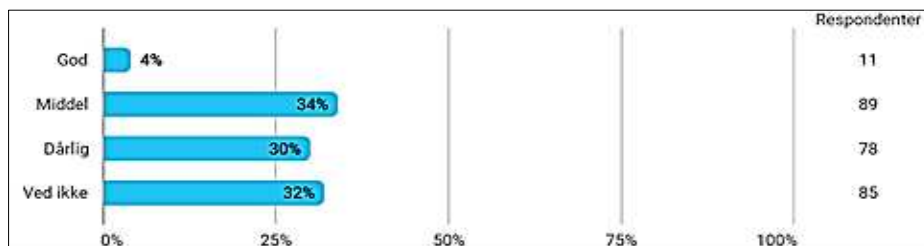
Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 4:

- Der er en **generel utilfredshed ift. inddragelse**. Respondenterne mener ikke, at de bliver inddraget eller lyttet til, nogle mener at det er en kamp at blive hørt, man skal være på forkant som borger eller pårørende ift. hvad der ville være den rette hjælp, for ellers får man den ikke. Derudover er der en del, som udtrykker at der generelt er dårlig kommunikation mellem borger/pårørende og kommunen, og at der er for lidt vejledning fra kommunens side.
- En del kommentarer handler om, hvorvidt de mener, at de bliver **inddraget ift. sagsbehandlingen**. Nogle af respondenterne føler ikke, at de bliver inddraget i de endelige beslutninger. Der er nogen, som mener, at de bliver inddraget løbende i processen, men som sagt ikke i de endelige beslutninger, mens andre mener, at de slet ikke bliver inddraget. Andre kommentarer går på, at der skal være tillid til sagsbehandleren, hvilket er forskelligt om der er/ikke er. Der er nogle respondenter, som mener, at der er mangel på informationsudveksling.

I de uddybende telefoninterviews gives der udtryk for, at borgere og pårørende kun i ringe grad føler sig inddraget i forbindelse med udredning af borger og andre afgørelser. De italesætter, at beslutninger bliver taget hen over hovedet på dem. Ligeledes påtales det, at der sjældent er reelle valgmuligheder, når det handler om borgere med handicaps muligheder for bolig og botilbud.

Spørgsmål 5:

Hvordan er status på tilgængelighed i Københavns Kommune? (Her tænker vi fx på ramper til kantsten, handicapvenlige toiletter, svømmehaller, muligheden for at deltage i aktiviteter eller finde relevant information på nettet).

Af diagrammet fremgår det, at 4 pct. har svaret at tilgængeligheden i København er 'god'. 34 pct. har svaret at tilgængeligheden er 'middel' og 30 pct. har svaret, at den er 'dårlig'. 32 pct. af respondenterne har svaret 'ved ikke'.

Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 5:

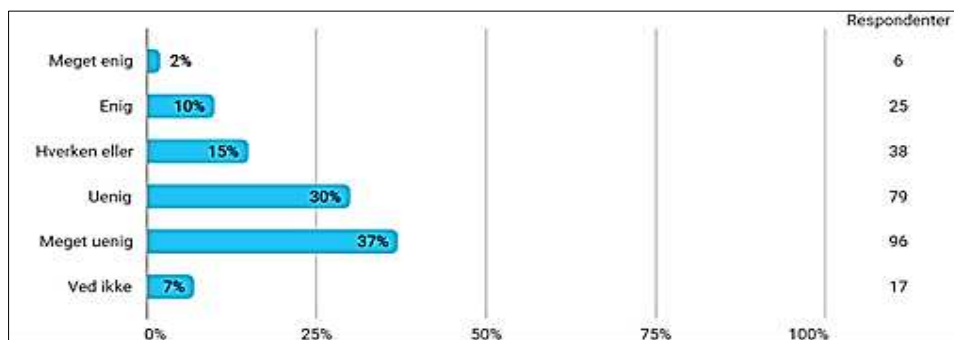
- Mange fremhæver **mangler i forbindelse med fysisk tilgængelighed**. Det er fx toiletter, offentlig transport, tunge døre, trapper, kantsten og veje, handicapparkeringspladser, elevatorer der ikke virker eller er for små, legepladser, der ikke kan benyttes af børn med fysiske handicaps og manglende el-oplade muligheder. Forholdene beskrives både ift. byen generelt og ift. kommunens forskellige bygninger og tilbud.
- Mange kommentarer går på den **manglende tilgængelighed for borgere med psykiske funktionsnedsættelser eller sanseforstyrrelser**, fx i forbindelse med hjerneskade eller autisme. Citatet her afspejler den problematik, der i flere kommentarer kredses om *"Som autist med sanseforstyrrelser oplever jeg, at dette område ikke er 'opdaget' endnu. Selv steder, som kun beskæftiger sig med autister, har dårlig akustik og belysning"*.
- En del nævner desuden **mangel på ledsagelse** som en barriere for tilgængelighed. Herunder at ledsagerkortet ikke er bredt kendt og anerkendt i kommunen.
- **Manglende digital tilgængelighed** nævnes ligeledes, som en tilgængelighedsbarriere. Her bemærkes det, at det er svært at finde den rette information på kommunens hjemmesider og der gøres opmærksom på, at en del borgere med handicap ikke har smartphones og e-boks, der bl.a. kan være indgang til den digitale tilgængelighed.

I de uddybende telefoninterviews peges der på, at blinde kan have svært ved at navigere i det offentlige rum, og der efterspørges ledelinjer og lydfyr i forbindelse med offentlige bygninger og transport. Ligeledes er tilgængeligheden til information begrænset for flere handicapgrupper, og der efterspørges en mere opsøgende tilgang fra kommunens side, fx vedrørende information om sociale aktiviteter og begivenheder. Det efterlyses også, at rammerne for flextrafik bør være mere fleksible.

Tema: Dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse

Spørgsmål 6:

Hvor enig eller uenig er du i dette udsagn: Borgere med handicap har lige muligheder for at tilgå dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse mv. ift. øvrige københavnere?

Af diagrammet fremgår det, at 12 pct. har svaret 'enig' eller 'meget enig'. 67 pct. har svaret 'uenig' eller 'meget uenig' og 15 pct. har svaret 'hverken eller'. 7 pct. af respondenterne har svaret 'ved ikke'.

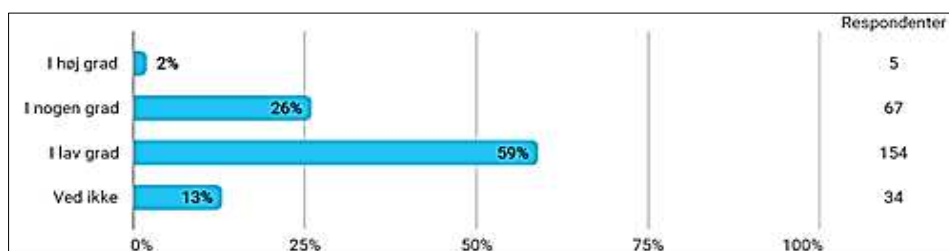
Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 6:

- Flere kommenterer at **ventetiden til specialskoletilbud** er meget lang, samt at der kan være udfordringer ifm. overgangen til specialskole. Herudover påpeges det at **der er få tilgængelige tilbud og variationen mellem dem er lav**. Flere påpeger yderligere, at der ofte ikke visiteres til et tilbud, som de finder at være det rette. Samlet set kan disse udfordringer medføre øvrige problematikker såsom depression og skolevægring.
- Nogle respondenter udtrykker, at der er **begrænset adgang til både skole og erhvervsliv for personer med psykisk handicap**, samt at denne type handicap ofte bliver overset, da de er mindre synlige end fysiske handicap.
- En række kommentarer fremhæver at **sagsbehandlingen er langsom**, samt at det er svært at få de tilbud, som man finder relevante. Enkelte eksempler beskriver en periode på 1-3 år uden skolegang pga. utilstrækkelig sagsbehandling/visitation.

I de uddybende telefoninterviews gives der udtryk for, at sagsbehandlingen i forbindelse med tildeling af hjælpemidler kan være en hindring for at komme i beskæftigelse. Et eksempel der nævnes er, at arbejdsgivere sjældent kan afvente svar på sagsbehandlingen i forbindelse med en eventuel ansættelse af en borger med handicap.

Spørgsmål 7:

Oplever du, at borgere med handicap er en del af fællesskaberne omkring dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse?

Af diagrammet fremgår det, at 2 pct. af respondenterne har svaret 'i høj grad', 26 pct. har svaret 'i nogen grad' og 59 pct. har svaret 'i lav grad'. 13 pct. af respondenterne har svaret 'ved ikke'.

Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 7:

- Skole og fritidsordninger for børn under 18 bliver fremhævet af flere, som italesætter en **mangel på tilbud, personale samt mangel på samarbejde mellem tilbud, skole og Borgercenter Børn og Unge**, som hindring for deltagelse i fællesskaberne. Særligt børn med autisme/kognitive udfordringer synes at blive overset.
- Pårørende oplever, at de står alene med opgaven om at få deres familiemedlem inkluderet i fællesskaberne, og oplever **ringe hjælp eller direkte modstand fra kommunen**.

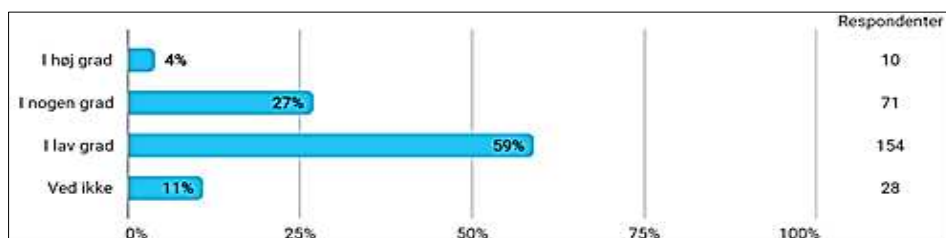
- Nogle oplever, at folkeskoler **ikke gør noget for at inkludere barnet i fællesskabet** og i visse tilfælde ligefrem ekskluderer barnet, ved at signalere at barnet er en byrde for resten af klassen/fællesskabet.

I de uddybende telefoninterviews fremgår det, at sagsbehandling i forbindelse med tildeling af hjælpemidler samt samarbejde på tværs af forvaltninger og sagsbehandlere kan være en hindring for at deltage i fællesskaber omkring dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse.

Tema: Netværk

Spørgsmål 8:

Har borgere med handicap mulighed for at skabe nye og beholde sociale relationer/venskaber? (Hver tænker vi på deltagelse i frivillige foreninger og lokalsamfund, muligheder for kørsel, ledsagelse, pårørendeinddragelse og - støtte mv).

Af diagrammet fremgår det at 4 pct. af respondenterne har svaret 'i høj grad', 27 pct. har svaret 'i nogen grad' og 59 pct. har svaret 'i lav grad'. 11 pct. af respondenterne har svaret 'ved ikke'.

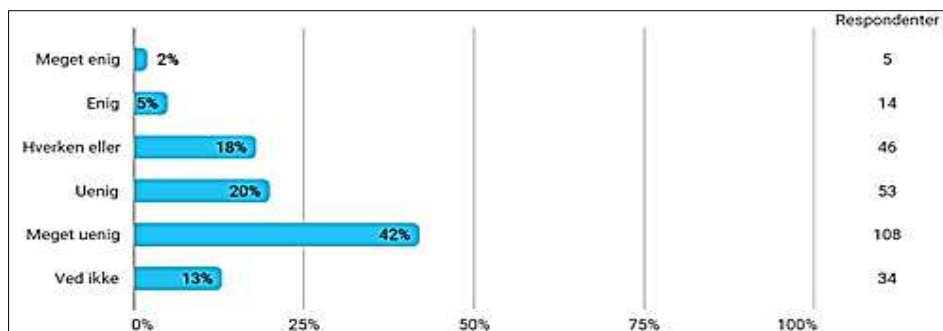
Følgende emner nævnes i de uddybende kommentarer til spørgsmål 8:

- En stor mængde kommentarer beskriver en omfattende **mangel på ledsagere og transportmuligheder** til diverse aktiviteter, som kan opretholde og skabe sociale relationer.
- Manglende information** om sociale tilbud nævnes som en barriere for et aktivt social liv, og flere savner opsøgende arbejde fra kommunen.
- Flere nævner at **sagsbehandling og administration af støtte er langsom og besværlig**. Flere forventer afslag eller "kamp" med kommunen, hvilket afholder dem fra at søge om støtte.

I de uddybende telefoninterviews fremhæves det, at der mangler personale på bosteder og aktivitetscentre til at gennemføre sociale arrangementer, som kan opretholde relationer. Ligeledes peges der på, at personalet ikke har de nødvendige kompetencer til at inkludere de mest udfordrede borgere og forventer at alle borgere med handicap har samme evner. I den forbindelse udtrykkes der også kritik af det, der opleves, som store forskelle på normeringerne imellem kommuner. Der efterspørges flere sociale tilbud samt opsøgende information herom.

Spørgsmål 9:

Hvor enig eller uenig er du i udsagnet: Der er god støtte for pårørende til borgere med handicap i Københavns Kommune? (her tænker vi på økonomiske ydelser, rådgivning og kurser, netværk i foreningsliv mv.)

Af diagrammet fremgår det, at 7 pct. af respondenterne har svaret 'enig' eller 'meget enig'. 62 pct. har svaret 'uenig' eller 'meget uenig' og 18 pct. har svaret 'hverken eller'.

Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 9:

- Respondenterne påpeger **manglende information** om tilbud til pårørende samt **gentagne afslag** på søgte kurser, som væsentlige barriere for at modtage støtte som pårørende.
- Flere oplever, at de som pårørende **ikke bliver inddraget** i sager og ikke bliver hørt af administrationen og sagsbehandlerne. De oplever derimod selv at skulle opsøge og finansiere den støtte, de har behov for.

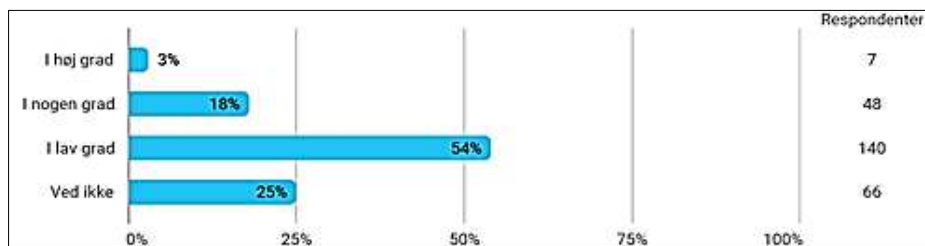
En respondent foreslår, at kommunen går sammen med pårørende, om at lave grupper af personer med sammenlignelige behov. Man kunne fx benytte mødregruppe-modellen. Dermed kunne grupperne modtage sparring fra kommunen, og medlemmerne af gruppen kunne støtte hinanden internt samt lave fællesaktiviteter, som passer til gruppens behov.

I de uddybende telefoninterviews fremgår det, at pårørende til borgere med kognitive handicap oplever en stor belastning i forbindelse med deres kontakt til kommunen. De føler sig hverken aktivt inddraget i processerne eller lyttet til når de selv henvender sig. Der gives udtryk for, at borgere med kognitive handicap, som ikke har pårørende, mangler retssikkerhed, eftersom de ikke selv kan sætte sig ind i deres rettigheder, opsøge information eller klage over afgørelser.

Generelle spørgsmål

Spørgsmål 10:

Er Københavns Kommunes handicappolitik 2018-2022 med til at forbedre mulighederne for at leve et anstændigt liv med høj livskvalitet, hvis man er borger med handicap?

Af diagrammet fremgår det, at 3 pct. af respondenterne har svaret 'i høj grad', 18 pct. har svaret 'i nogen grad' og 54 pct. har svaret 'i lav grad'. 25 pct. af respondenterne har svaret 'ved ikke'.

Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 10:

- Generelt **mangler der kendskab til handicappolitikken** blandt målgruppen, hvilket også kan forklare den høje frekvens af "ved ikke" besvarelser.
- Langt de fleste kommentarer italesætter et skisma mellem de politiske visioner og den oplevede virkelighed, hvor respondenterne mener, der **mangler finansiering, personale og inddragelse** for at leve op til de politiske visioner. Mange oplever visionerne som "tom snak" som ikke har forbindelse til virkeligheden, og nogle finder visionerne fornærmende på denne baggrund.
- Nogle respondenter peger på **utilfredsstillende sagsbehandling og administration** samt **manglende samarbejde og koordinering på tværs af forvaltninger** som hindringer for indfrielse af visionerne. Blandt andet kritiseres "silotænkning", samt at koordination mellem forskellige instanser gør sagsbehandling langsom og besværlig for borgeren.

De telefoninterviewede personer ikke har oplevet ændringer på handicapområdet, der kan henføres til den nuværende handicappolitik.

Spørgsmål 11:

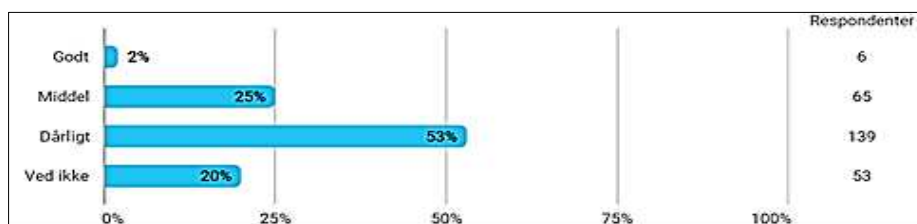
Hvad synes du, Københavns Kommune skal have fokus på frem mod 2022? (For eksempel ift. borgere med handicaps muligheder indenfor sundhed, fritid, beskæftigelse, netværk, bolig, tilgængelighed mv.)

Som svar på dette spørgsmål kunne respondenterne kun skrive fritekst. Der er følgende tendenser blandt de forskelligartede forslag:

- **Økonomien** på handicapområdet bør forbedres, særlig i forhold til andre større kommuner, hvor der er afsat større beløb pr. borger med handicap.
- Der mangler **personale**, blandt andet på bosteder og til ledsagelse, samt at personalets kvalifikationer bør forbedres.
- **inddragelse og medbestemmelse** i egen sag bør styrkes. Ligeledes bør inddragelse af- og information til- pårørende øges.
- Øget fokus på kvaliteten i **botilbud**, samt udvikling af nye boformer som kan tage højde for individuelle behov.
- Bedre **samarbejde** på tværs af forvaltninger.
- Øget fokus på **sundhed**, fysisk aktivitet og kost.
- Forenklet, proaktiv og støttende **sagsbehandling**.
- Bedre **oplysning** om tilbud, hjælpemidler, kurser mv.

Spørgsmål 12:

Hvordan oplever du, at samarbejdet på tværs i Københavns Kommune fungerer på handicapområdet?

Af diagrammet fremgår det, at 2 pct. af respondenterne har svaret 'godt', 53 pct. har svaret 'dårligt' og 25 pct. har svaret 'middel'. 20 pct. af respondenterne har svaret 'ved ikke'.

Følgende emner er fremtrædende i de uddybende kommentarer til spørgsmål 12:

- Flere af respondenterne beskriver en situation, hvor **manglen på samarbejde på tværs i kommunen** gør, at pårørende bliver bindeled/koordinator/tovholder for samarbejdet på tværs af instanser.
- Respondenterne oplever, at forskellige instanser i kommunen sender en sag videre, for at **slippe for at stå med det økonomiske ansvar**, hvilket forsinker og forlænger sagerne.
- Samarbejdet mellem Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningens kritiseres via konkrete bemærkninger om manglende kommunikation og koordinering mellem de to forvaltninger.

I de uddybende telefoninterviews peges der på problemer med samarbejdet mellem forvaltningerne. Dels i samarbejdet mellem jobcentre og Borgercenter Handicap hvor fx sagsbehandlingen vedrørende hjælpemidler forhindrer adgang til arbejdsmarkedet. Og dels i samarbejdet mellem Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vedrørende ældreboliger, hvor beboere ikke oplever at få den hjælp som er nødvendig i forbindelse med deres handicap.

Gennemgående tendenser i de uddybende kommentarer

Psykisk handicap overses

På tværs af alle de ovenstående spørgsmål efterlyses der et større fokus på forskellene mellem fysisk og psykisk handicap. **Mange respondenter mener, at personer med psykisk handicap, og især autister, bliver overset, samt at deres handicap bliver nedtonet i sagsbehandlingen.** Ligeledes efterspørges der bedre tilgængelighed for personer med psykisk handicap.

Manglende personale

Der figurerer en gennemgående kritik af **normeringer på botilbud og til ledsagelse** samt en kritik af det pædagogiske personales kvalifikationer. Der efterspørges et økonomisk løft, som kan rette op på disse udfordringer.

Økonomi og økonomistyring

Under hver spørgsmål kritiseres både en **manglende finansiering af handicapområdet** i Københavns Kommune, samt et **fokus på økonomistyring**, som hindrer den rette indsats for personer med handicap og forlænger sagsbehandling. Nogle mener, at kommunen bevidst **ikke tildeler personer med handicap den hjælp de har ret** til på baggrund af økonomiske overvejelser.